

PROGRAMACION DIDACTICA

DEPARTAMENTO DE ECONOMIA

2015-2016

INTRODUCCIÓN

A programación do departamento de Economía para o presente curso 2015- 2016 inclúe as seguintes materias e niveis:

GRUPOS POR NIVEIS :

- 1º de BACHARELATO

Economía : 1 grupo

- 2º de BACHARELATO

Economía e Organización de empresas: 1 grupo

ENSINO PARA PERSOAS ADULTAS (un grupo por materia):

Os proxectos curriculares destes ensinanzas están recoidos na paxina da Consaxería de Educación en el apartado de Educación de persoas adultas en el enlace de bacharelato semipresencial

- 1º de BACHARELATO Economía : 1 grupo
- 2º de BACHARELATO Economía e Organización de empresas: 1 grupo

Economía e organización de empresas

INDICE

INTRODUCCIÓN.....	4
OBXETIVOS XERAIS.....	5
RELACIÓN SECUENCIADA DE UNIDADES DE TRABAJO.....	7
DESENVOLVEMENTO, Procedementos Actitudes Contidos mínimos DE CADA UNIDADE.....	9
DISTRIBUCIÓN TEMPORAL DOS CONTIDOS.....	19
CRITERIOS DE AVALIACIÓN.....	20
PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN.....	22
CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN.....	24
CRITERIOS DE PROMOCIÓN.....	26
PROCESO DE RECUPERACIÓN.....	26
METODOLOXIA.....	27
ATENCIÓN A LA DIVERSIDADE.....	27
MATERIAIS E RECURSOS DIDACTICOS.....	28
AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN.....	28
FOMENTO DA LECTURA.....	28

ECONOMIA E ORGANIZACION

INTRODUCCIÓN

O obxecto de estudo desta materia constitúeo a empresa como realidade fundamental da estrutura socioeconómica contemporánea, incluíndo neste propósito tanto a análise do seu interior como sistema organizado e con funcións e obxectivos establecidos, como o das súas relacións coa súa contorna no que proxecta a súa influencia e do que recibe continuas esixencias de adaptación.

Economía e Organización de Empresas, ademais das cuestións estritamente económicas que teñen que ver coa Economía da empresa, integra múltiples aspectos relacionados coa Socioloxía das organizacións, Tecnoloxía, Dereito Mercantil, Economía financeira, Contabilidade, Teoría da información, etc.

Os contidos de "Economía e organización de empresas" estrutúranse en tres apartados:

A) Os contidos de natureza económica e normativa máis relacionados coa empresa na súa acepción máis frecuente, é dicir, como aquelas organizacións cuxas funcións son as de producir e comercializar ideas, bens ou servizos e cuxa finalidade é a obtención de beneficios. Son os contidos relativos á empresa e o seu marco externo, funcionamento económico, estrutura e análise económica e financeiro.

B) Os contidos que se refiren ao funcionamento das organizacións, das persoas e os grupos, así como aos sistemas de información e as técnicas para o seu tratamento.

C) A necesidade de atender demandas relacionadas coas novas formas de transición á vida activa, caracterizada pola complexidade, a incerteza e os novos modos de traballo que expón ao sistema educativo novas necesidades de formación para a iniciativa e desenvolvemento de capacidades creativas e emprendedoras, fai que adquiran unha especial relevancia os procedementos e actitudes relativos ao proxecto de iniciativa empresarial.

OBXETIVOS XERAIS

O R.D. 1179/1992 de 2 de outubro (BOE 21 de outubro) que establece o currículo do Bacharelato, formula os seus obxectivos en termos de capacidades que se espera alcancen os/as alumnos/as mediante as correspondentes materias.

Os obxectivos do Bacharelato que serán traballados dentro da materia de Economía son:

- a) Dominar a expresión oral e escrita .
- c) Analizar e valorar críticamente o mundo contemporáneo.
- d) Comprender os elementos fundamentais da investigación e o método científico.
- e) Consolidar unha madurez persoal, social e moral para actuar de forma responsable e autónoma.
- f) Participar de forma solidaria no desenvolvemento e mellora da súa contorna social.
- g) Dominar os coñecementos científicos e tecnolóxicos fundamentais e as habilidades básicas propias da actividade escolleita.

Dos 9 obxectivos que establece o MEC a materia de Economía e Organización de Empresas desenvolve claramente os 6 arriba enunciados ao pretender que os/as alumnos/as adquiran as seguintes capacidades:

- 1.- Identificar a natureza e funcións e principais características de diferentes tipos de empresas.
- 2.- Analizar o funcionamento económico global das empresas a partir das súas áreas de actividade, as súas relacións internas e a súa dependencia externa.
- 3.- Interpretar estados de contas anuais, de empresas pequenas ou medianas, identificando os seus desequilibrios económicos e financeiros, e propor e avaliar medidas correctoras.
- 4.- Abordar con autonomía e creatividade a planificación de proxectos sinxelos de iniciativa empresarial.
- 5.- Recoñecer a variedade de achegas económicas e sociais das distintas empresas e valorar críticamente a súa incidencia sobre o medio ambiente e a calidade de vida das persoas.
- 6.- Analizar os mecanismos e valores básicos que rexen o funcionamento das organizacións e os grupos, e elaborar xuízos persoais sobre as razóns das súas disfuncións e conflitos.
- 7.- Obter, seleccionar e interpretar información e aplicala á resolución de problemas prácticos.
- 8.- Transmitir e comunicar informacións de forma organizada e intelixible, seleccionando o formato e a canle técnica máis adecuado en función do contido, intencións da mensaxe e características do receptor.
- 9.- Actuar con flexibilidade e tomar decisións a partir dunha planificación rigorosa, contrastada e documentada.

OBXECTIVOS DO BACHARELATO	OBXECTIVOS DA MATERIA
a) Dominar a expresión oral e escrita	7.- Obter, seleccionar e interpretar información e aplicala á resolución de problemas prácticos. 8.- Transmitir e comunicar informacións de forma organizada e intelixible, seleccionando o formato e a canle técnica máis adecuado en función do contido, intencións da mensaxe e características do receptor.
c) Analizar e valorar criticamente o mundo contemporáneo.	1.- Identificar a natureza e funcións e principais características de diferentes tipos de empresa. 2.- Analizar o funcionamento económico global das empresas a partir das súas áreas de actividade, as súas relacións internas e a súa dependencia externa. 5.- Recoñecer a variedade de achegas económicas e sociais das distintas empresas e valorar a súa incidencia sobre o medio ambiente e a calidade de vida das persoas. 6.- Analizar os mecanismos e valores básicos que rexen o funcionamento das organizacións e os grupos , e elaborar xuízos persoais sobre as razóns das súas disfuncións e conflitos.
d) Comprender os elementos fundamentais da investigación e o método científico.	3.- Interpretar estados de contas anuais, de empresas pequenas ou medianas, identificando os seus desequilibrios económicos e financeiros, e propor e avaliar medidas correctoras. 4.- Abordar con autonomía e creatividade a planificación de proxectos sinxelos de iniciativa empresarial.
e) Consolidar unha madurez persoal, social e moral para actuar de forma responsable e autónoma. f) Participar de forma solidaria no desenvolvemento e mellora da súa contorna social.	5.- Recoñecer a variedade de achegas económicas e sociais das distintas empresas e valorar criticamente a súa incidencia sobre o medio ambiente e a calidade de vida das persoas. 6.- Analizar os mecanismos e valores básicos que rexen o funcionamento das organizacións e os grupos , e elaborar xuízos persoais sobre as razóns das súas disfuncións e conflitos. 9.- Actuar con flexibilidade e tomar decisións a partir dunha planificación rigorosa, contrastada e documentada.
g) Dominar os coñecementos científicos e tecnolóxicos fundamentais e as habilidades básicas propias da modalidade escolleita.	- Todos os obxectivos da materia propician esta capacidade.

RELACIÓN SECUENCIADA DE UNIDADES DE TRABAJO

BLOQUE 1

Este primeiro bloque ten un carácter introductorio, intentando achegar ao alumno/á a lóxica económico-social da empresa. Preténdese facer tomar conciencia aos/as estudantes da función que desempeñan as empresas, da súa importancia económica e social, así como dos seus límites á hora de cubrir necesidades da poboación.

Analízanse os diferentes tipos de empresas existentes seguindo unha serie de criterios de clasificación, os tipos de mercados nos que operan, o contexto ou contorna no que se moven , reflectíndose as tendencias actuais de integración de empresas, e a súa estrutura organizativa interna básica

Ou.D. 1 A empresa

Ou.D. 2 Formas xurídicas da empresa

Ou.D. 3 A contorna empresarial

Ou.D. 4 Localización e dimensión das empresas

Ou.D. 5 A organización empresarial

BLOQUE 2

Neste segundo bloque trátase de analizar as áreas básicas de actividade da empresa, penetrámonos en coñecer todas as fases polas que pasa o produto desde a súa fabricación. ata a súa posta a disposición do consumidor final.

Analízase a función de produción e as súas máis relevantes implicacións, como é a análise dos custos e a produtividade, dáse unha visión elemental das decisións sobre o aprovisionamento, coméntanse as diferentes fontes de financiamento que pode conseguir a empresa para funcionar e as súas decisións de investimento, e para rematar, dado que a finalidade da maioría das empresas é a obtención dun beneficio mediante a venda dos seus produtos abórdase o tema comercial, véndose as diferentes estratexias de venda dun produto.

Ou.D. 6 A produción

Ou.D. 7 A función comercial

Ou.D. 8 O financiamento

BLOQUE 3

O bloque terceiro aborda a análise económica-financeiro da empresa. Preséntanse as nocións fundamentais para que os/as alumnos/as comprendan a realidade patrimonial da empresa, nos seus aspectos económicos e financeiros. Este bloque é esencial para comprender a situación actual e previsión futura da empresa e levar a cabo a toma de decisións necesarias nos demais ámbitos da empresa , por iso realízase este estudo financeiro en máis profundidade.

Considérase a composición do patrimonio da empresa, as relacións existentes entre a estrutura financeira e as súas aplicacións ou investimentos; examínanse as contas anuais e a interpretación destas como fonte de información da situación económico-financeira da empresa (instrumentos elementais de análises de equilibrio patrimonial, cocientes), en definitiva, realízase unha introdución á contabilidade pero non desde a óptica de apuntes contables, senón desde o estudo dos elementos patrimoniais e as súas masas mais características.

Ou.D. 9 O patrimonio e a súa valoración

Ou.D. 10 Análise económica-financeiro

BLOQUE 4

O último bloque expón os pasos a seguir para a elaboración do proxecto empresarial. Resúmense os coñecementos que o alumno foi adquirindo ao longo do curso coa creación da súa propia empresa e sinálanse as distintas xestións, recursos e demais aspectos a ter en conta para organizar e xestionar a posta en marcha e desenvolvemento da empresa.

Ou.D.11 O proxecto de iniciativa empresarial

DESENVOLVEMENTO DE CADA UNIDADE

Ou.D.1 A EMPRESA

Conceptos

- 1.- A empresa: obxectivos e funcións.
 - Concepto de empresa.
 - Elementos da empresa.
 - Obxectivos da empresa
 - Funciones da empresa.
- 2.- O empresario
 - Conceptos clásicos
 - Conceptos xurídicos
- 3.- Clases de empresas.
 - Segundo o seu tamaño
 - Segundo o sector económico ao que pertencen
 - Segundo o seu ámbito de actuación
 - Segundo a forma de propiedade
 - Segundo a súa función básica
 - Segundo a súa forma xurídica

PROCEDEMENTOS

- “ Procura e obtención de información sobre os tipos de empresas situadas na contorna.
- “ Clasificación de empresas da contorna utilizando os criterios estudados
- “ Preparación e realización dunha visita a unha empresa da zona. Elaborar os aspectos relevantes a observar na visita a unha empresa, preguntas a realizar, etc., así como apuntes ou notas a tomar para elaborar un informe da actividade.
- “ Análise e interpretación de textos (prensa, documentos...) relacionados coa empresa.
- “ Detectar nunha determinada empresa tomada como referencia, os seus obxectivos e as funcións que desenvolve, observando os elementos que a integran.
- “ Creación dunha empresa: actividade en grupo na que se aplicará os coñecementos do tema.

Actitudes

- Ter iniciativa e cooperar nas tarefas de preparación da visita de empresa.
- Decatarse da necesidade de planificar e organizar con lóxica e coherencia os traballos a desenvolver.
 - Rigor na presentación de ideas e comentarios.
 - Orde e claridade nos distintos tipos de traballo.
- Recoñecemento da importancia da actividade empresarial, valorando a función social que cumpre como xeradora de emprego e riqueza nunha economía.
 - Sensibilización da importancia e papel que desempeñan as empresas públicas, así como coas necesidades sociais que cobren.
- Valoración positiva da idea de que o ánimo de lucro ha de ser compatible cos fins sociais.

Contidos mínimos da Ou.D. 1: A EMPRESA.

- Identificar as empresas de acordo con diferentes criterios de clasificación (tamaño, sector económico, ámbito de actuación, forma de propiedade, función básica e forma xurídica).
- Indicar claramente de entre os conceptos clásicos de empresario de Adam Smith, Schumpeter, Knight e Galbraith, aqueles que identifican ao empresario co propietario dos que o identifican co xestor.

Ou.D. 2 FORMAS XURÍDICAS DAS EMPRESAS.

Conceptos:

- 1.- Empresario individual
 - 2.- Sociedade Colectiva
 - 3.- Sociedade Comanditaria
 - 4.- Sociedade de Responsabilidade Limitada
 - 5.- Sociedade Anónima
 - 6.- Sociedades Laborais
 - 7.- Sociedade Cooperativa
 - 8.- Outras formas sociais
- Anexo: conceptos xurídicos

Procedementos:

- “ Determinar a diferenza entre persoa física e persoa xurídica.
- “ Identificar os trazos máis característicos dos distintos tipos de sociedades mercantís coa axuda dun cadro sinóptico.
- “ Avaliar as vantaxes e inconvenientes que se presentan polo feito de adoptar unha certa forma xurídica.
- “ Creación dunha empresa: actividade en grupo na que se aplicará os coñecementos do tema.

Actitudes:

- Valorar positivamente o traballo en equipo.
- Rigor na presentación de ideas e comentarios.
- Decatarse da incidencia que ten para a empresa a forma social que adopte

Contidos mínimos da Ou.D. 2. FORMAS XURÍDICAS DAS EMPRESAS

- Coñecer os seguintes conceptos xurídicos utilizados na unidade didáctica: persoa física e persoa xurídica; sociedade personalista e capitalista; responsabilidade limitada ou ilimitada dos socios; responsabilidade subsidiaria e solidaria.
- Coñecer os trazos máis peculiares das distintas de sociedades mercantís estudadas (denominación, número mínimo de socios, responsabilidade do socios, capital mínimo e o seu desembolso, tipo de achegas permitidas, tipo de socios..).

Ou.D. 3 A CONTORNA EMPRESARIAL

Conceptos:

- 1.- O sistema económico e a empresa
 O papel do estado na economía española
- 2.- Tipos ou estruturas de mercado
- 3.- A contorna. Concepto e tipos
 Contorna xenérica
 Contorna específica
- 4.- Análise das forzas competitivas dun sector industrial
- 5.- A estratexia competitiva da empresa no sector industrial
- 6.- A tecnoloxía como factor competitivo

Procedementos:

- “ Partindo dos trazos máis característicos de funcionamentos dos principais sistemas económicos precisar os condicionantes que pesan sobre o desenvolvemento da empresa en cada un.
- “ Completar un cadro sinóptico sobre as características dos sistemas económicos de mercado e de planificación.
- “ Realización dun esquema sobre a evolución do sector público empresarial desde a creación do INI ata os nosos días.
- “ Realización dunha táboa de dobre entrada onde se relacionen as diferentes estruturas de mercado e as súas características máis relevantes.
- “ Recoñecer os distintos elementos que configuran a contorna xenérica e a contorna específica da empresa analizando a súa influencia na empresa.
- “ Precisar os distintos factores que determinan a intensidade da competencia nun sector empresarial indicando se favorecen ou prexudican á empresa.
- “ Análise e interpretación de textos relacionados co tema.
- “ Creación dunha empresa: actividade en grupo na que se aplicará os coñecementos do tema.

Actitudes:

- Valorar criticamente a realidade empresarial que emana do sistema económico imperante nun país.
- Apreciar a incidencia das distintas relacións que se suscitan entre a empresa e os axentes externos. Distinguir as meramente coercitivas das que adopta a empresa pola necesidade de coidar a súa imaxe e prestixio.
- Recoñecer a importancia da aplicación das novas Tecnoloxías da Información e Comunicación no mundo empresarial

Contidos mínimos da Ou.D. 3: A CONTORNA EMPRESARIAL.

- Identificar os distintos tipos de mercados segundo o número de vendedores.
- Recoñecer os trazos máis relevantes do funcionamento da empresa nos sistemas capitalistas e socialistas.
- Valorar criticamente os obxectivos de intervención do Estado na economía dun país
- Identificar as distintas estratexias competitivas que poden adoptar as empresas.
- Analizar os distintos tipos de competidores que ten unha empresa
- Saber explicar o concepto de ?barreiras de entrada? a un sector industrial
- Coñecer os distintos tipos de barreiras de entrada que hai e o seu significado.

Ou.D. 4 LOCALIZACIÓN E DIMENSIÓN DAS EMPRESAS.

Conceptos

- 1.- Factores determinantes na localización das instalacións da empresa
- 2.- A dimensión empresarial
 - Factores que inflúen na decisión de dimensión
- 3.- O crecemento da empresa
 - Agrupación de empresas
 - Causas económicas e sociais da agrupación das empresas
 - Formas de agrupación de empresas
- 4.- As empresas multinacionais
 - Características das multinacionais
 - Razóns para o desenvolvemento multinacional
- 5.- As pequenas e medianas empresas
 - Vantaxes
 - Desvantaxes ou inconvenientes
 - Novos retos ante o mercado único

Procedementos:

- Análises das pautas de localización comercial de diferentes empresas da localidade.
- Identificar os factores de localización espacial, expóndose para iso a análise dun caso hipotético
- Clasificación das empresas da contorna de acordo coa súa dimensión.
- Visita a unha empresa local observando a súa organización interna, localización, dimensión e forma xurídica.
- Análise das formas en que están presentes as empresas multinacionais na contorna: localidade, Comunidade Autónoma.
- Tomando como base os factores de crecemento expostos no tema, realización dun comentario sobre os beneficios ou inconvenientes de crecer.
- Análise e interpretación de textos relacionados co tema.
- Realización dun traballo sobre as Pemes ou as empresas multinacionais.
- Análise da evolución no crecemento de empresas de recoñecida importancia a nivel mundial.
- Creación dunha empresa: actividade en grupo na que se aplicará os coñecementos do tema.

Actitudes:

- Mantéñense as actitudes números 2, 3, 4 e 5 da Unidade Didáctica número 1.
- Sensibilidade ante a riqueza social producida pola empresa e os custos sociais que xera.
- Valoración positiva do esforzo que realiza a PEME e do seu papel social.
- Interese pola importancia que poden ter os investimentos das empresas multinacionais e conciencia dos seus posibles riscos.

Contidos mínimos da Ou.D. 4: LOCALIZACIÓN E DIMENSIÓN DAS EMPRESAS

- Explicitar os factores de localización espacial da empresa.
- Valorar os distintos elementos que inflúen á hora de establecer a dimensión da empresa.
- Diferenciar as distintas formas de agrupación de empresas e argumentar os beneficios de levar a cabo estas agrupacións
- Coñecer o concepto de multinacional e PEME

Ou.D. 5 A ORGANIZACIÓN EMPRESARIAL

Conceptos:

- 1.- Concepto de organización
Elementos que compón a estrutura dunha organización
- 2.- Niveis ou partes fundamentais da organización
- 3.- Os departamentos
- 4.- Canles de comunicación
- 5.- A toma de decisións na organización.
Fases do proceso de decision
Ambientes de decisión
- 6.- O organigrama
Tipos de organigramas
- 7.- A organización formal e informal
- 8.- Novas tendencias de organización
- 9.- A organización do traballo
Escola de Dirección Científica
Escola de Relacións Humanas
Tendencias actuais
- 10.- Motivación e participación dos traballadores
Principais teorías sobre a motivación.
Técnicas de motivación
- 11.- Xestión do coñecemento

Procedementos:

- Indagación sobre os aspectos organizativos do propio centro de ensino, confeccionando un organigrama partir das funcións de cada un dos órganos unipersonales e colexiados que establece a lei, mediante a realización de pequenos informes e entrevistas.
- Síntese de informacións obtidas de fontes diversas.
- Análise de textos relacionados coas principais achegas sobre a organización de empresas.
- Análises comparativas sobre distintos aspectos das organizacións.
- Debate sobre a vixencia actual das teorías elaboradas polos precursores da organización da empresa.
- Análise da estrutura organizativa dalgunha das empresas visitadas durante o curso.
- Percibir as diferenzas existentes entre diversas culturas empresariais, realizando un estudo que confronte as concepcións orientais das occidentais e resalte aqueles trazos que caracterizan a un e outro tipo de empresas.
- Realizar unha comparación sobre os aspectos máis motivadores que sustentan as teorías de Maslow , Herzberg e as teorías ?X? e ?E?.
- Creación dunha empresa: actividade en grupo na que se aplicará os coñecementos do tema.

Actitudes:

- Curiosidade e interese por coñecer os aspectos organizativos das empresas.
- Actitude sistemática na análise dos aspectos organizativos.
- Mostrar interese polas relacións humanas na aplicación dos principios e fundamentos de organización.
- Rigor na presentación das ideas.
- Orde e claridade nos formatos de presentación de traballos escritos.
- Recoñecemento e valoración da importancia da planificación, iniciativa, disciplina, cooperación dentro do traballo en grupo.
- Responsabilidade e autoexigencia para o bo funcionamento dos traballos individuais ou grupales.

Ser consciente da necesidade e o cumprimento das normas de réxime interno de toda organización.
Valorar a importancia que reviste, nunha empresa, as distintas formas de motivación no traballo.

Contidos mínimos da Ou.D. 5: A ORGANIZACIÓN EMPRESARIAL

- Describir a estrutura organizativa dunha organización concreta (o centro escolar, unha empresa visitada, un club cultural...), construíndo as súas organigramas e explicando as súas características máis peculiares.
- Diferenciar os conceptos de: estrutura formal e informal, centralización e descentralización na toma de decisións, niveis da organización e departamentalización.
- Precisar os aspectos máis relevantes das teorías sobre motivación: Taylor, Elton Mayo, ?X? e ?E?.
- Identificar as características máis importantes das diferentes estruturas organizativas.
- Coñecer diferentes técnicas de motivación.

Ou.D. 6 A PRODUCCIÓN

Conceptos

- 1.- O proceso de produción
 - Ciclo de explotación. Período medio de maduración
 - Tipos de procesos de produción
- 2.- Os custos de produción
 - Clasificación dos custos
 - Estrutura do custo
- 3.- Determinación do nivel mínimo de produción
- 4.- Concepto de produtividade
- 5.- O aprovisionamento.
 - Os custos dos inventarios
- 6.- O control de calidade

Procedementos:

- “ Identificación de diferentes exemplos reais de procesos de produción.
- “ Detectar a necesidade que ten a empresa de levar correctamente a xestión de stocks e precisar as repercusións que expón de non facelo así.
- “ Destacar a importancia do control de calidade en todo proceso produtivo.
- “ Identificar a diferenza entre gasto e custo, recoñecendo os distintos tipos de custos.
- “ Comparación de distintos tipos de custos e de medidas da produtividade.
- “ Calcular o punto morto de diferentes supostos prácticos.
- “ Realizar comentarios de artigos sobre distintas formas de produción e o seu contido ético.
- “ Creación dunha empresa: actividade en grupo na que se aplicará os coñecementos do tema.

Actitudes:

- Mantéñense as actitudes números 2, 3, 4 e 5 da Unidade Didáctica número 1.
- Valorar críticamente a importancia da función produtiva dentro da actividade empresarial
- Ser conscientes da necesaria responsabilidade das persoas no desenvolvemento do seu traballo, co obxectivo de mellora da calidade d e a produción.
- Apreciar a importancia da función de aprovisionamento.

Contidos mínimos da Ou.D. 6: A PRODUCCIÓN

- Identificar as distintas clases de produción de acordo a diferentes criterios de clasificación.
- Interpretar correctamente o concepto de produtividade

- Resolver supostos sinxelos de determinación do punto morto.
- Coñecer e interpretar o concepto de ciclo de explotación.
- Diferenciar os distintos conceptos de custos.

Ou.D. 7 A FUNCIÓN COMERCIAL

Conceptos

- 1.- A empresa e o mercado
 - Clasificación dos mercados
 - Segmentación de mercados.
 - Criterios de segmentación
- 2.- A investigación de mercados
 - Fases da investigación de mercados
 - Técnicas de investigación de mercados
- 3.- A mercadotecnia-mix
 - O produto
 - Atributos
 - Ciclo de vida
 - O prezo
 - A distribución
 - Intermediarios comerciais
 - Intensidade da distribución
 - A comunicación
 - Publicidade
 - Promoción en vendas
 - Relaciones públicas
 - Outros instrumentos de comunicación

Procedementos :

- “ Diferenciación e análise de políticas de Mercadotecnia de varias empresas a través de documentos diversos.
- “ Realización de comentarios sobre as canles de distribución máis idóneos para características concretas dos produtos, a empresa ou os compradores.
- “ Localizar as distintas canles de distribución de varias empresas para realizar as súas vendas.
- “ Recortar anuncios publicitarios de xornais, revistas... analizando o tipo de beneficio que trata de resaltar a empresa no produto para incentivar a súa venda.
- “ Realización dun esquema sobre os diferentes instrumentos da mercadotecnia-mix
- “ Análise do ciclo de vida do produto, distinguindo diversos tipos de produtos que se relacionan en cada fase.
- “ Procura de exemplos reais de empresas ou produtos onde se reflectan claramente os segmentos de mercado aos que se dirixen e as estratexias de segmentación seguidas.
- “ Creación dunha empresa: actividade en grupo na que se aplicará os coñecementos do tema.

Actitudes:

- Sensibilizarse pola orientación ao consumidor.
- Ser conscientes da necesidade de investigar e segmentar mercados, destino da nosa produción.

Mínimos exigibles da Ou.D. 7: A FUNCIÓN COMERCIAL.

- Identificar as distintas variables de mercadotecnia, distinguindo os trazos máis característicos de cada unha delas.
- Precisar as distintas canles de distribución que pode utilizar unha empresa para realizar as súas vendas.
- Diferenciar os conceptos de promoción, publicidade e propaganda
- Enumerar diferentes formas de realizar promocións de vendas
- Indicar as distintas clases de mercados e as súas características diferenciadoras.
- Indicar o concepto de segmentación de mercados e a súa utilidade.

Ou.D. 8 O FINANCIAMENTO

Conceptos:

- 1.- O obxectivo financeiro da empresa
- 2.- Fontes de financiamento da empresa
 - Tipos de fontes de financiamento
 - Financiamento propio
 - Financiamento alleo
 - O mercado de valores
- 3.- Selección de investimentos
 - Parámetros que definen a un investimento
 - Métodos de selección de investimentos

Procedementos:

- “ Reflexionar sobre as situacións da vida empresarial que xeran necesidades de financiamento e os seus métodos de solución.
- “ Describir as características dos distintos medios de financiamento propios e alleos a disposición da empresa. Utilización de cadros de dobre entrada.
- “ Realizar unha análise comparativa sobre as obrigacións e as accións.
- “ Uso de exemplos e casos prácticos para ilustrar a importancia da rendibilidade en relación ao beneficio.
- “ Identificación de investimentos que realizan as empresas e as familias cotidianamente.
- “ Aplicación do prazo de recuperación e o VAN en casos prácticos moi sinxelos.
- “ Análise dos inconvenientes do prazo de recuperación.
- “ Debater as funcións das institucións financeiras e os mercados de valores.
- “ Análise básica de información bolsista.
- “ Uso de documentos reais e artigos de xornais para analizar os principais termos económicos referidos ao financiamento (letras do tesouro, tipo de interese, TAE, dividendo, letra de cambio...)
- “ Procura de información en bancos, periódicos...sobre os diferentes medios de financiamento.
- “ Interpretar a necesidade de correspondencia entre os investimentos e o seu financiamento
- “ Creación dunha empresa: actividade en grupo na que se aplicará os coñecementos do tema.

Actitudes:

- Recoñecer a importancia d e a función financeira para a supervivencia e o éxito do proxecto empresarial, e para a creación de riqueza.

- Desenvolver o sentido crítico ante as distintas eleccións que se poden expor o buscar unha fonte de financiamento para a empresa
- Curiosidade por interpretar a información bolsista dos medios de comunicación.

Mínimos exixibles da Ou.D. 8: O FINANCIAMENTO

- Diferenciar os conceptos de financiamento propio e financiamento alleo
- Clasificar segundo a súa duración, titularidade e procedencia os distintos medios de financiamento estudados.
- Diferenciar préstamo, de crédito e de empréstito
- Diferenciar acción de obrigación
- Interpretar o concepto de investimento
- Analizar as distintas opcións e custos do financiamento externo.

Ou.D. 9 O PATRIMONIO E A súa VALORACIÓN

Conceptos

- 1.- O patrimonio
 - Organización do patrimonio
- 2.- Os libros de contabilidade
 - Clasificación dos libros de contabilidade
- 3.- As Contas anuais
 - O Balance
 - A conta de Perdas e Ganancias
 - A Memoria

Procedementos:

- “ Organización e representación esquemática do patrimonio varios exemplos de empresas
- “ Análises e interpretación dos conceptos de ACTIVO, PASIVO e NETO con exemplos concretos de empresas.
- “ Comparación de masas patrimoniais e establecemento de relacións entre elas.
- “ Elaboración de Balances de varios exemplos de empresas.
- “ Lectura de textos que ilustren casos concretos de investimento e financiamento empresarial.
- “ Creación dunha empresa: actividade en grupo na que se aplicará os coñecementos do tema.

Actitudes:

- Mantéñense as actitudes números 2, 3, 4 e 5 da Unidade Didáctica número 1.
- Sensibilidade ante a riqueza social producida pola empresa e os custos sociais que xera.
- Recoñecer e valorar a utilidade da contabilidade para coñecer e representar o patrimonio dunha empresa.
- Actitude crítica ante as Contas anuais que non representan a situación real da sociedade.

Contidos mínimos da Ou.D. 9: O PATRIMONIO E A súa VALORACIÓN.

- Recoñecer os elementos patrimoniais máis usuais da empresa.
- Distinguir e interpretar o significado dos conceptos ACTIVO, PASIVO e NETO.
- Agrupar os elementos máis relevantes do patrimonio dunha empresa en masas patrimoniais.
- Enumerar as contas anuais

Ou.D. 10 ANÁLISE ECONÓMICA-FINANCEIRO

Conceptos:

- 1.- Estrutura económico-financeira da empresa
 - Os equilíbrios patrimoniais
 - O fondo de manobra
- 2.- Os cocientes como instrumentos de análises
 - Cocientes financeiros
 - Cocientes económicos

Procedementos:

- “ Determinación de valores do fondo de manobra de exercicios propostos e a súa interpretación.
- “ Elaboración de Balances de varios exemplos de empresas e interpretación dos diferentes equilíbrios financeiros que representan
- “ Selección de masas patrimoniais significativas na análise económica-financeiro.
- “ Cálculo e clasificación dos cocientes económicos e financeiros máis utilizados.
- “ Aplicación e interpretación do significado de cada un dos cocientes estudados.
- “ Creación dunha empresa: actividade en grupo na que se aplicará os coñecementos do tema.

Actitudes:

- Apreciar os instrumentos de análises de que se pode dispor para desenvolver un estudo económico-financeiro da empresa, decatándose que os mesmos dependerán da óptica particular do analista e dos obxectivos que se pretendan avaliar.
- Curiosidade por interpretar a información económica e financeira dos medios de comunicación.

Contidos mínimos da Ou.D. 10: ANÁLISE ECONÓMICA-FINANCEIRO:

- Resolver sinxelos supostos de análise económica-financeiro de determinada realidade empresarial.
- Interpretar os diferentes equilíbrios patrimoniais
- Interpretar correctamente o significado dos cocientes.
- Diferenciar o concepto de beneficio do de rendibilidade.

Ou.D. 11 O PROXECTO DE EMPRESA

Conceptos:

- 1.- Identificación e avaliación da idea de negocio
- 2.- Estudo da viabilidade do proxecto
- 3.- Toma de decisión e posta en marcha da empresa
 - Trámites fiscais
 - Trámites laborais ou sociais
 - Trámites coa Administración Local
 - Outros trámites
- 4.- O plan de negocio
- 5.- portelo único empresarial

Procedementos:

Ao longo de todo o curso, durante o cal os alumnos levaron a cabo a creación das súas propias empresas, realizáronse, entre outros, os seguintes procedementos:

- Organización dos/as alumnos/as en grupos de traballo cada un dos cales será promotor dun proxecto empresarial.
- Procura de ideas que poden ser oportunidades de negocio.
- Indagación sobre os diferentes apartados que desenvolve o proxecto empresarial.
- Cálculo de variables básicas sobre as que se asenta a actividade da empresa.
- Análise e comparación de resultados.
- Estudo das vantaxes e inconvenientes das diferentes formas xurídicas para o proxecto de empresa.

Actitudes:

- Iniciativa e creatividade na procura de ideas e fontes de información.
- v Cooperación cos membros do grupo de traballo e coa profesora e responsabilidade nas tarefas asignadas.
- Tolerancia coas opinións alleas e valoración de traballo en equipo.
- Orde e planificación na realización de tarefas.
- Rigor na procura e tratamento da información.
- Orde e claridade na presentación de traballos.
- Recoñecemento da importancia do espírito emprendedor para o desenvolvemento da economía.
- Valoración do papel que xogan as empresas no sistema económico.
- v Mentalización da posibilidade que ofrece o autoemprego para a creación de postos de traballo.
- Consideración da importancia que ten a orientación da empresa cara ao mercado para ofrecer produtos que satisfagan as necesidades dos consumidores.

Contidos mínimos da Ou.D. 11: O PROXECTO DE EMPRESA.

- .- Esixirase un certo dominio no grao de integración dos distintos coñecementos da materia e a súa aplicación no desenvolvemento do proxecto empresarial realizado.

DISTRIBUCIÓN TEMPORAL DOS CONTIDOS

Dispónse de catro horas de clase semanais.

Primeira avaliación: Inclúe as unidades didácticas 1, 2, 3, 4 e 5

Unidade didáctica 1: Dúas semanas

Unidade didáctica 2: Dúas semanas

Unidade didáctica 3: tres semanas

Unidade didáctica 4: tres semanas

Unidade didáctica 5: 4 semanas

Segunda avaliación: Inclúe as unidades didácticas 5, 6, 7 e 8

Unidade didáctica 5: -----

Unidade didáctica 6: tres semanas

Unidade didáctica 7: catro semanas.

Unidade didáctica 8: catro semanas

Terceira avaliación: Inclúe as unidades didácticas 9,10 e 11

Unidade didáctica 9: tres semanas.

Unidade didáctica 10: dúas semanas.

Unidade didáctica 11: Unha semana.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

Clasificar os diferentes tipos de empresas sinalando os seus trazos diferenciais, e analizar vantaxes e inconvenientes da maior ou menor dimensión da empresa e do seu carácter público ou privado. Trátase de comprobar que os alumnos coñecen os distintos criterios de clasificación de empresas (natureza da actividade que desenvolven, dimensión, nivel tecnolóxico, tipo de mercado no que operan, fórmula xurídica que adoptan, carácter público ou privado) e identifican as distintas posibilidades respecto de cada un deles. Tamén se pretende comprobar se son capaces de analizar e valoralos factores positivos e negativos, tanto económicos como sociais, das opcións tamaño e propiedade das empresas.

Identificar os distintos factores externos que inflúen na empresa (poderes públicos, conxuntura económica, evolución tecnolóxica, sindicatos, consumidores, medio ambiente...) sinalando exemplos representativos e circunstancias que ilustren esta incidencia e analizar nalgún caso concreto este proceso de interacción.

Con este criterio preténdese avaliar que o alumno recoñeza as relacións de interdependencia da empresa coa súa contorna, identificando os factores máis importantes e que sexan capaces de elixir exemplos concretos nos que se poña de manifesto esta relación.

Obter datos e conclusións sobre a organización, estilo de dirección, canles de información e comunicación, grao de participación nas decisións, organización informal e os obxectivos da empresa a visitar, o propio centro escolar, un club cultural coñecido por eles..

Trátase de comprobar se os alumnos adquiriron a suficiente experiencia, autonomía e iniciativa para observar e indagar nas institucións da súa contorna, e son capaces de aplicar os seus coñecementos a unha organización concreta.

Propor medidas que traten de incrementar a produtividade dunha empresa, a partir dos datos económicos esenciais da mesma, sinalando en cada caso as vantaxes e inconvenientes de devanditas medidas e analizar o posible conflito entre competitividade e responsabilidade social e ética. Con este criterio trátase de comprobar que os alumnos recoñecen e valoran as variables que inciden nos indicadores de produtividade dunha empresa, e que identifiquen e analicen o posible conflito entre a forma de entender o éxito empresarial, medido a través exclusivamente da conta de resultados, dunha formulación que entende ese éxito desde un marco de valores máis amplo, e que incorpora o impacto ambiental, (ruídos, esgotamento de recursos, residuos contaminantes...), condicións de traballo saudables, corrección de inxustizas na corrección do valor engadido, garantías de calidade, participación nas decisións, promoción de investigación.

Caracterizar as áreas básicas de actividade da empresa, sinalando as súas relacións, interdependencia e o seu distinto peso e importancia segundo o tipo de empresa, e describir o funcionamento dun ciclo completo dunha empresa tipo.

Con este criterio trátase de asegurar que os alumnos adquiriron unha visión global sobre o funcionamento das empresas, e recoñecen a función parcial de cada unha das áreas de actividade, así como as súas relacións.

Identificar os aspectos máis relevante vinculados á función de aprovisionamento e á problemática de xestión de stocks.

Con este criterio trátase de observar se o alumno recoñece as distintas operacións implícitas na función de aprovisionamento valorando a necesidade da adecuada xestión de stocks ante os elevados custos que se poden xerar e os trastornos que iso leva sobre o proceso produtivo.

A partir dos datos esenciais do Balance dunha empresa, identificar a función dos seus elementos patrimoniais e interpretar o sentido económico e financeiro de cada un dos seus apartados, detectando posibles desequilibrios.

Preténdese que o alumno/a sexa capaz de recoñecer os diferentes elementos patrimoniais, a función que teñen asignada así como de agrupalos correctamente en masas patrimoniais. Por outra banda preténdese que interprete a correspondencia entre investimentos e o seu financiamento e cheguen a detectar, mediante cocientes sinxelos, posibles desaxustes ao mesmo tempo que recoñecen a conveniencia dun patrimonio equilibrado.

Identificar as principais fontes de financiamento da empresa, tanto externas como internas, e analizar nun suposto concreto de financiamento externo as distintas opcións posibles, os seus custos e variantes de amortización

Con este criterio preténdese valorar se os/as alumnos/as son capaces de recoñecer as fontes de financiamento da empresa, tanto externas como interna, así como analizar e avaliar, a partir dunha necesidade concreta, as distintas posibilidades que teñen as empresas de recorrer ao mercado financeiro.

Explorar posibles proxectos de creación de empresas, planificando o proceso necesario para levalo a cabo e avaliar a súa viabilidade económica

Con este criterio preténdese valorar se os alumnos/as son capaces de integrar os distintos coñecementos da materia e aplícanos con creatividade para abordar un proxecto de iniciativa empresarial. A planificación debe recoller tanto os aspectos económicos e financeiros como as formalidades legais de constitución, anticipando os diversos recursos e trámites necesarios.

Deseñar e realizar unha investigación de carácter descritivo sobre un feito ou cuestión controvertida de interese económico local, abordando tarefas de indagación directa e de procura doutra informacións complementarias, e recoñecer distintas interpretacións, sinalando as posibles circunstancias e causas que as explican.

Trátase de avaliar mediante un estudo de casos (conflitos de intereses, crises dun sector, reconversión industrial ou outros de interese), se os alumnos entenden a actividade económica da empresa como foco no que conflúen unha pluralidade de intereses (empresarios, consumidores, sindicatos, Estado, goberno local...) e son capaces de identificar distintas explicacións e de sinalar posibles razóns que as xustifiquen. No traballo, que debe incorporar a indagación directa (enquisas, entrevistas, procura e consulta de prensa...) e a selección e consulta bibliográfica, debe valorarse que tratan a información con rigor, obxectividade e, sobre todo, que o fan de forma planificada e con autonomía e iniciativa.

Identificar a problemática que se presenta á empresa á hora de distribuír o seu produto no mercado recoñecendo as fases básicas a desenvolver dentro do plan de mercadotecnia.

Preténdese con este criterio detectar se o alumno é capaz de distinguir cada un dos conceptos básicos vinculados coa función comercial da empresa, segmentación de mercados, características do noso produto e a súa comparación cos produtos dos competidores, métodos para o estudo do consumidor, canles de distribución e política de prezos e de promocións.

Presentar a información obtida da observación dunha empresa local, e de forma organizada e intelixible, incorporar opinións e xuízos propios, con referencias a exemplos e datos apropiados. Trátase de comprobar a capacidade dos alumnos/as para planificar unha visita a unha empresa e unha vez realizada esta, obter datos e conclusións pertinentes. Para iso, a organización e obxectivos deben quedar claramente establecidos. O traballo previo de procura e consulta de información permite valorar se son capaces de obter, seleccionar e interpretar información aplicable ao caso. Na preparación e desenvolvemento da visita e na presentación dunha ficha sobre a empresa, pódese observar o uso dos coñecementos adquiridos.

PROCEDIMENTOS DE AVALIACIÓN

A avaliación continua implica que a profesora valorará a participación e o traballo dos/as alumnos/as no desenvolvemento de cada unha das Unidades didácticas, avaliando os aspectos conceptuais, procedimentais e actitudinais que conteñen e tendo en conta se se adquiriron os contidos esixidos. Isto fará posible que o/a alumno/a sexa consciente en todo momento dos seus progresos ou fracasos e a profesora poderá orientarlle sobre as súas posibles causas e como reconducir o proceso de aprendizaxe se así fose necesario.

Os instrumentos que se utilizarán para avaliar serán os seguintes:

Probas escritas e/ou orais que se realizarán individualmente e poderán incluír:

- preguntas tipo test
- preguntas de resposta curta sobre aspectos conceptuais e /ou relacionales
- preguntas longas de desenvolvemento dun contido concreto
- relación e/ou comparacións entre conceptos
- comentarios de texto, interpretacións de datos, cifras...
- resolución de problemas
- esquemas e cadros sinópticos

Tarefas e actividades diarias realizadas individualmente ou en grupos, orais ou escritas, do tipo:

- preguntas tipo test, con razoamento da resposta.
- preguntas de resposta curta sobre aspectos conceptuais e /ou relacionales
- preguntas longas de desenvolvemento dun contido concreto
- relación e/ou comparacións entre conceptos
- comentarios de texto, interpretacións de datos, cifras...
- resolución de problemas
- esquemas e cadros sinópticos

Traballos monográficos realizados individualmente ou en grupo.

Observación directa, a través da cal obtemos datos sobre a súa participación, interese pola materia, iniciativa...etc.

Os criterios utilizados para avaliar estes instrumentos serán os seguintes:

- Probas escritas e/ou orais
 - O grao de coñecemento dos contidos conceptuais
 - A utilización de coñecementos obtidos a través das actividades.
 - A claridade na explicación de conceptos.
 - O rigor e a destreza nas descrições, clasificacións, comparacións e valoracións.
 - O correcto razoamento da relación entre causas e consecuencias dos diferentes feitos económicos.
 - A orde, claridade e progresivo desenvolvemento razoado na resolución de problemas.
 - A correcta realización de esquemas e cadros sinópticos.
 - -A corrección gramatical e ortográfica na exposición dos contidos.
 - A claridade e o correcto manexo dos termos específicos da materia.
 - Os criterios especificados para os comentarios de texto (ver apartado correspondente).

- Tarefas e actividades
 - A claridade e corrección na explicación de conceptos.
 - O rigor e a destreza nas descrições, clasificacións, comparacións e valoracións.
 - O correcto razoamento da relación entre causas e consecuencias dos diferentes feitos económicos.
 - A orde, claridade e progresivo desenvolvemento razoado na resolución de problemas.
 - A correcta utilización de reflexións e achegas persoais relevantes.
 - A capacidade para obter información relevante a partir de diferentes fontes (prensa, televisión, vídeos, revistas, documentos diversos...) así como a orixinalidade dos materiais presentados.
 - A correcta realización de esquemas e cadros sinópticos.
 - A claridade e o correcto manexo dos termos específicos da materia.
 - A corrección gramatical e ortográfica na exposición dos contidos.
 - Os criterios especificados para os comentarios de texto (ver apartado correspondente).

- Comentarios de texto

Para a valoración dos comentarios de textos realizados tanto en probas como en actividades, teranse en conta ademais as seguintes variables:

 - A explicación de termos ou conceptos específicos.
 - A captación de ideas fundamentais expresadas nos textos analizados e a súa reformulación noutras palabras.
 - O establecementos de relacións entre os problemas expostos nos textos e outros coñecementos adquiridos previamente.
 - A claridade e madurez na exposición e argumentación das propias conclusións.

- Traballos monográficos
 - A correcta elección da distribución do traballo.
 - A orde, claridade e corrección na formulación do tema e na achega de información.
 - A relevancia da información obtida a partir dos diferentes materiais dispoñibles.
 - A utilización de coñecementos provenientes doutras disciplinas ou dos medios de comunicación.
 - A claridade e madurez na valoración das conclusións alcanzadas.
 - A orde, a presentación e o deseño dos distintos informes, actividades, traballos e proxectos.
 - O uso de fontes de información, en especial a indagación directa e a selección e consulta de bibliografía.
 - A variedade de fontes manexadas na procura de información (enciclopedias, manuais, libros especializados, revistas científicas, periódicos...) e a súa orixinalidade.
 - A presentación, corrección gramatical e ortográfica na exposición dos contidos.

- Observación directa
 - A realización das tarefas programadas para o día.

- A participación en debates
- A formulación de preguntas xurdidas do coñecemento progresivo dos temas...
- A participación no traballo en grupo: achega ideas, é líder, está atento/a, distrae...
- A seriedade e a profundidade no punto de vista adoptado nas intervencións.
- O respecto á hora de discrepar e valorar as achegas dos demais.
- O interese no traballo: toma apuntes, protesta, está pasivo, ten un hábito racional de traballo...
- A autonomía e iniciativa para observar e indagar nas institucións da súa contorna
- A puntualidade
- A asistencia a clase

As probas escritas non sempre serán corrixidas pola profesora, senón que se realizará esporadicamente a autoevaluación do alumno/a para que sexa consciente do nivel de coñecementos que alcanzou ata ese momento. Tamén se utilizará a co-avaliación entre os/as alumnos/as que permite que uns aprendan dos acertos e/ou fallos dos outros.

Cando un/a alumno/a teña un número de faltas de asistencia, tanto xustificadas como inxustificadas, igual ou superior ao 30 % das horas programadas perderá o dereito á avaliación continua.

Todo alumno que perda a avaliación continua avaliaráselle a través da realización dunha proba que consistirá na presentación de todas as actividades propostas en cada unha das unidades didácticas, realización dun comentario de texto relativo a cada unha de devanditas unidades, presentación dun ou máis traballos de investigación sobre os temas que así o requiran, que deberán ser defendidos en exposición oral ante a profesora e realización dun exame escrito e/ou oral sobre a totalidade dos contidos a avaliar.

Este exame escrito consistirá nunha proba mixta que incluírá:

- a) preguntas tipo test (proba obxectiva), onde o alumno principalmente reconece ou identifica conceptos
- b) preguntas curtas sobre aspectos conceptuais e/ou relacionales (proba obxectiva ampliada), onde o/a alumno/a separadamente de demostrar que adquiriu estes coñecementos, realiza análises e valoracións.
- c) preguntas longas de interpretación de datos e cifras ou desenvolvemento dun contido concreto do tema, onde o alumno aparte de analizar e valorar ten que argumentar e clarificar ideas, mostrando coñecementos e capacidades de organización no tratamento da información económica e de expresión.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

A cualificación obtida en cada unha das avaliacións obterase a partir da valoración dos resultados obtidos cos diferentes instrumentos de avaliación empregados, realizándose da seguinte forma:

- a) Cálculo das notas medias de cada unidade didáctica:

Os resultados obtidos nas probas escritas e/ou orais e nos traballos monográficos servirán para o cálculo da nota media de cada unidade didáctica aplicando as seguintes ponderacións:

- Probas escritas e/ou orais individuais: 80 %
- Traballos monográficos: 20 %,

Os resultados obtidos con cada un destes instrumentos de avaliación valoraranse de 1 a 10.

Posteriormente, aplicaranse as ponderacións anteriores para achar a cualificación do alumno/a.

Hase de ter en conta que debido ás amplitude dos contidos das diferentes unidades didácticas, é difícil que cada proba inclúa os contidos referentes ás realizadas anteriormente, polo que a cualificación positiva nunha unidade didáctica non implica a superación dos contidos desenvolvidos e cualificados negativamente ata o momento da súa realización.

b) Cálculo da notas finais de avaliación

Para o cálculo das notas de avaliación, é necesario que máis de 50 % das unidades didácticas estean aprobadas e que todas as notas sexan iguais ou superiores a 4. Se non é así, a cualificación será negativa.

A nota final por avaliación calcúlase obtendo a nota media das unidades didácticas que se desenvolveron nesa avaliación. Unha vez obtida, esta nota media redondéase á alza ou á baixa valorando, por avaliación, os outros instrumentos utilizados, ata o 10% desa nota media obtida:

- Tarefas e actividades, a súa correcta resolución.
- Observación, valorarase principalmente: que realice tarefas e actividades, que participe e que asista a clase.

Hase de ter en conta que debido á amplitude dos contidos das diferentes unidades didácticas, é difícil que cada proba inclúa os contidos referentes ás realizadas anteriormente, polo que a cualificación positiva nunha avaliación, non implica a superación dos contidos desenvolvidos e cualificados negativamente na avaliación ou avaliacións anteriores..

c) Cálculo da nota final de xuño

Para o cálculo da nota final de xuño, é necesario que máis de 50 % das unidades didácticas estean aprobadas e que todas as notas sexan iguais ou superiores a 4.

A nota final de xuño calcúlase obtendo a nota media das unidades didácticas que se desenvolveron ao longo do curso e esta nota media redondéase á alza ou á baixa valorando os outros instrumentos utilizados, ata nun 10% desa nota media obtida:

- Tarefas e actividades, a súa correcta resolución.
- Observación, valorarase principalmente: que realice tarefas e actividades, que participe e que asista a clase.

A avaliación continua precisa dun seguimento da evolución de cada alumno/a desde o momento en que se inicia a aprendizaxe, polo tanto isto significa que non hai un exame final de xuño, senón que se puntuará o traballo e a evolución do alumno ao longo do curso, xa que os contidos desta materia están estreitamente relacionados formando un sistema que ha de ser comprendido e asimilado globalmente .

Cando se observe que un alumno non alcanzou os criterios de promoción, pero:

- a) mais do 50% das unidades didácticas están aprobadas e a súa evolución foi positiva ao longo do curso (realiza as tarefas encomendadas, soluciona correctamente os exercicios de reforzo que se lle propón, vai a probando unidades didácticas posteriores?).
- b) o 50% ou máis do 50% das unidades didácticas están suspensas pero a súa evolución foi positiva ao longo do curso (realiza as tarefas encomendadas, soluciona correctamente os exercicios de reforzo que se lle propón, vai a probando unidades didácticas posteriores??) e a nota media global

das unidades didácticas é igual ou superior a 5 ofreceráse-lle a posibilidade de realizar unha proba escrita ou oral global que permita comprobar que asimilou os contidos da materia, ou unha proba só das unidades didácticas non asimiladas, se o seu número é inferior ao 40% das realizadas, podendo desta forma promocionar.

En casos moi concretos dunha ou dúas unidades didácticas suspensas con notas non inferiores a 4 e unha evolución positiva ao longo do curso (realiza as tarefas encomendadas, soluciona correctamente os exercicios de reforzo que se lle propón, vai a probando unidades didácticas posteriores??), un traballo monográfico, un comentario de texto, unha tarefa ou actividade realizados correctamente, permiten facer o cálculo da nota media sen necesidade de proba.

CRITERIOS DE PROMOCIÓN

Promocionarán aqueles/as alumnos/as cuxo grao de madurez ao longo do curso sexa suficiente e obteñan unha cualificación igual ou superior a cinco.

Para o cálculo da cualificación levará a cabo un redondeo da seguinte forma:

- parte decimal da cualificación igual ou superior a 75 centésimas: farase un redondeo á alza.
- parte decimal da cualificación inferior a 75 centésimas: farase un redondeo á baixa

Se para o cálculo da nota media da unidade didáctica o redondeo decide o aprobado do alumno/a terase en conta para a súa aplicación que ningunha nota das utilizadas sexa inferior a 4.

Os/as alumnos/as que non promocionen realizarán unha proba en setembro deseñada de modo que permita comprobar que alcanzaron os mínimos en contidos conceptuais, procedimentais e actitudinais. É necesario superar o 75 % dos contidos desta proba de mínimos para obter unha cualificación positiva, que en ningún caso será superior a 6.

Para manter a coherencia co sistema de traballo desenvolvido ao longo do curso, deseñárase para setembro un plan de traballo personalizado no que se inclúan actividades diversas que propicien a realización por parte do alumno/a de un traballo continuado durante o verán. A realización destas actividades será un requisito imprescindible para poder realizar a proba oral ou escrita de contidos mínimos.

PROCESO DE RECUPERACIÓN

Os/as alumnos/as que non alcancen os niveis suficientes en cada unha das unidades didácticas realizarán actividades de recuperación que lles permitan prepararse para chegar a conseguilos.

Estas actividades consistirán en: elaboración de esquemas, realización de novos exercicios, formulación de cuestións, lectura e análise de textos, un traballo... etc.

O sistema seguido para realizar a avaliación e cualificación dos/as alumnos/as permite comprobar con relativa frecuencia (cada vez que se realice unha proba escrita e/ou oral dunha unidade didáctica e cada vez que entregue unha tarefa de reforzo) se as actividades de recuperación realizadas permitíronlles assimilar os niveis suficientes de coñecementos da materia, que posibilite o seu seguimento ou se, pola contra, son necesarios novos reforzos.

Se a evolución positiva ao longo do curso (realiza as tarefas encomendadas, soluciona correctamente os exercicios de reforzo que se lle propón, vai a probando unidades didácticas

posteriores??), permitiráselle a realización dun exame en xuño que reflicta os seus coñecementos.

Se o criterio de cualificación que propiciou o suspenso vén xerado por elementos da observación directa, unha corrección de hábitos e actitudes motiva a correspondente recuperación.

METODOLOXIA

O profesor exporá inicialmente a información necesaria para posibilitar a comprensión dos contidos de cada Unidade didáctica e o traballo a realizar durante o estudo da mesma. Evitaranse as explicacións esquemáticas e simplistas. Tenderase ao rigor nas explicacións e incitarase a reflexionar criticamente sobre as propias ideas e valores.

Procurará que os/as alumnos/as efectúen comentarios e análise crítica e comparativo de textos e informacións dos medios de comunicación sobre os diversos asuntos económicos diferenciando entre datos, opinións e predicións. Recompilarán información e elaborarán e interpretarán cadros estatísticos e gráficos sobre cuestións económicas de actualidade.

Na medida do posible realizaranse debates no aula sobre noticias que afecten a cuestións económicas de actualidade para que os/as alumnos/as reflexionen sobre as mesmas e á súa vez aprecien a dimensión práctica dos seus coñecementos.

Realizaranse traballos monográficos sobre cuestións de actualidade, utilizando información obtida en todo tipo de fontes. Estes traballos poderán ser de realización individual ou en grupo.

Realizaranse exercicios ou actividades de aplicación sobre as novas ideas adquiridas. As actividades de ensino-aprendizaxe serán expostas aos alumnos para que as realicen individualmente, en parellas ou en pequenos grupos, para que as resolvan e anoten no seu caderno, tanto as solucións como as posibles dúbidas que xurdan.

Realizarase unha visita a unha empresa da contorna de forma que o alumno/a poida contrastar o funcionamento real dunha empresa co estudo que se realiza no aula.

Os materiais didácticos a utilizar son:

- Apuntes elaborados pola profesora.
- Libro de texto e libros de consulta.
- Prensa diaria e revistas especializadas.
- Documentos reais, na medida do posible, extraídos dalgunha empresa da localidade.
- Medios audiovisuais.

ATENCIÓN A LA DIVERSIDADE

Os/as alumnos/as poden alcanzar ao longo do curso distintos niveis de aprendizaxe. Mediante a atención á diversidade trátase de considerar as necesidades concretas que, no proceso de ensino-aprendizaxe, presenten os alumnos/as que se sitúen por encima e por baixo do nivel obxectivo.

A propia metodoloxía da materia implica unha atención á diversidade a través da realización de tarefas e actividades diarias do seguinte tipo:

- Alumnos/as por encima do nivel obxectivo:

Terán un tratamento global todos/as aqueles/as que teñan un nivel similar

Proporánselles actividades que poderán consistir en:

- Realización de traballos, proposta de debates, comentarios de textos... etc., de complexidade superior á o media, que traballarán individualmente ou en grupo e porán en común posteriormente baixo a supervisión da profesora.
- Análise, interpretación, coevaluación, etc., dalgunhas das actividades a aqueles alumnos/as que estean por baixo do nivel obxectivo, baixo a supervisión da profesora.

- Alumnos por baixo do nivel obxectivo:

O tratamento será individualizado, en función das necesidades que teñan cada un.

- Entregaránselles novas prácticas, artigos para comentar... etc., de complexidade progresiva, para a súa realización tanto no aula como fose dela, con axuda, en ocasións doutros compañeiros que alcancen un nivel superior.

Estas actividades serán analizadas, interpretadas e coevaluadas entra o alumno/a e a profesora.

MATERIAIS E RECURSOS DIDACTICOS

Para levar adiante o proceso de ensinanza e aprendizaxe precisaremos apoiarnos nuns recursos que, na maioría das veces, se basean en soportes escritos ou visuais. Así, salientaremos a utilización de libros ou material de actividades propostas polo profesor ou profesora , o video fundamentalmente e, por suposto, internet, que é hoxe a principal fonte de datos que podemos ter a man.

AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN.

O departamento revisarán mensualmente a temporalización dos contidos de cada materia, así como os aspectos didácticos necesarios para o seu mellor aproveitamento por parte dos alumnos.

FOMENTO DA LECTURA

Ao longo do curso sera obrigatorio a lectura de diferentes articulos de prensa de ambito economico